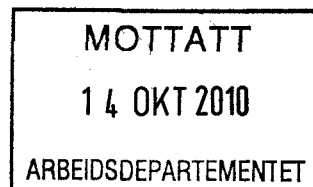

Arbeidsdepartementet

Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår saksbehandler: Jo Cranner
Vår ref: 157344

Vår dato: 13.10.2010
Deres ref.: 200704148-/GT
Medlemsnr.:

Høring - NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering - et helhetlig hjelpemiddeltilbud - Høringssvar

Vi viser til brev av 16. juni 2010 med invitasjon til høring om NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud". Norsk Sykepleierforbund (NSF) ønsker i den forbindelse å komme med innspill og kommentarer når det gjelder både premisser og konklusjoner som utvalget presenterer.

Grunnleggende verdier og mål

Fremstillingen av et verdifundament for utvalgets arbeid i Kapittel 3 er en solid og troverdig fremstilling av et etisk fundament, forenlig med den helsetjenesteetikk og profesjonsetikk vi som sykepleiere tilstreber.

En helhetlig velferdspolitik basert på kjerneverdiene aktiv deltakelse, prinsippet om alle menneskers likeverd og retten til inkludering er helt sentral sammen med menneskerettighetskonvensjonens brede tilnærming og menneskebetragtninger. De målbevisste og langsiktige helhetlige perspektiv er særlig viktige.

Helsefremmende og forebyggende perspektiv

I kommentarer og utdypninger finner vi lite om de mange helsefremmende og forebyggende perspektiv som betinger gode hjelpemidler. Hjelpemidler er verktøy som etter vårt syn er sentralt for forebygging av funksjonsnedsettelse. Vi mener det er viktig at denne sammenhengen presiseres og konkretiseres.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo
Telefon: 22 04 33 04
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@sykepleierforbundet.no

www.sykepleierforbundet.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr.: NO 960 893 506 MVA

Fakturaadresse:
Postboks 1535
7435 Trondheim

Brukermedvirkning og individualisering

NSF noterer utvalgets utgangspunkt om at rettighetslovgivningen i fremtiden skal gi stort rom for faglige vurderinger og utøvelse av faglig skjønn og brukermidvirkning. Vi synes dette er positivt og nødvendig. Vi vil også trekke frem det positive ved utvalgets vektlegging av å sikre og tilrettelegge arbeidsmuligheter og utdanning for funksjonshemmede.

Utvalgets vurdering av deltakelse i Varig Tilrettelagt Arbeid (VTA) synes vi er et godt forslag fra utvalget at også deltakere i VPA kan få tilpassede hjelpemidler, dersom dette er hensiktsmessig. Forslaget vil bidra til å gjøre det enklere med en individuelt tilpasset løsning, også for de som har behov for varig tilrettelagte arbeidsplasser.

Vårt utgangspunkt er at formidling av hjelpemidler må være basert på individuelle vurderinger av den enkelte brukers behov. Dette vil være avhengig av kompetanse, organisering og finansiering; kompetanse hos de som skal vurdere behovet den enkelte har, god organisering og tilgjengelighet rundt anskaffelse, opplæring og vedlikehold av hjelpemidlene, og en finansieringsordning som gir et like godt tilbud uansett hvor i landet man bor.

Organisering og ansvarsfordeling

NSF forstår det slik at Holte-utvalget legger til grunn at dagens organisering og ansvarsfordeling kan skape uklarheter og gråsoner overfor brukere og forvaltning, og videre behovet for kostnadseffektive og brukervennlige løsninger. Holte-utvalget har i sitt arbeid pekt på flere hovedutfordringer og behov for å justere dagens modell hvor ansvaret i dag er plassert hos stat, kommune og arbeidsgiver. Utvalgets forslag legger til grunn det såkalte sektoransvarsprinsippet.

Dette innebærer at kommunene får et større ansvar for hjelpemidler i dagliglivet. I utgangspunktet kan dette høres fornuftig ut. Vår bekymring er i all hovedsak knyttet til tre forhold rundt dette. For det første synes vi utvalgets forslag til kommunenes ansvar for finansiering av slike hjelpemidler er urovekkende. At hjelpemidlene skal finansieres over kommunenes rammebudsjetter i stedet for å bli øremerket, vil skape usikkerhet om prioriteringer av nødvendige hjelpemidler i hverdagen. Nå understreker utvalget at det kommunale ansvaret skal begrenses til basishjelpemidler, men vi mener at også her kan det skapes forskjeller i tilbud mellom kommunene.

For det andre ser vi klare utfordringer tilknyttet samhandlingsaspektet mellom kommunehelsetjenesten og NAV. Vi vet allerede i dag at det er utfordringer i forhold til dette samarbeidet. Dersom kommunen får det helhetlige ansvaret for anskaffelse, tilrettelegging, opplæring og drift av ulike hjelpemidler, er vi usikre på hvordan samarbeidet med de NAV og regionale hjelpemiddelsentralene er planlagt. Dette kan øke byråkratiseringen og redusere tilgjengeligheten av ulike hjelpemidler. I dette ser vi også utfordringer knyttet til samhandlingen mellom arbeidsgiver, NAV v/arbeidslivssentrene og den enkelte kommune.

For det tredje mener vi det er grunn til å frykte at manglende kompetanse på andres respektive områder vil redusere kvaliteten på hjelpemiddeltilbudet. For oss er det viktig å ha riktig kompetanse på riktig sted. Denne løsningen vil innebære at kommunene får et enda større ansvar for opplæring, drift og vedlikehold av hjelpemidler, uten at de nødvendigvis innehar den tilstrekkelige kompetansen på dette.

Standardisering

NSF mener utviklingen av velferdsstatens tjenester i en tid med en raskt økende andel eldre mennesker representerer et dilemma. Vi er oppmerksom på de ulike utfordringene velferdsstaten står overfor i fremtiden, slik også Holte-utvalget har skissert, men mener samtidig at nye reformer, med effektivitet og universelle standarder, lett kan føre til en begrensning både i det faglige skjønnet og rammebetingelsene for brukermedvirkning. Kvalitet kan aldri sikres ved systemer og standarder alene, men må kombineres med god fagkompetanse og etisk dømmekraft.

Utvikling og bruk av ny teknologi

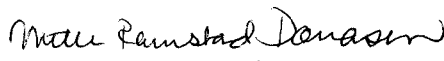
Utviklingen av ny velferdsteknologi vil kunne være av stor verdi og være et positivt bidrag til den enkeltes mestring og livskvalitet. Smarthusteknologi, springsteknologi, alarmfunksjoner og ulike nye kommunikasjonsmidler er bare noen eksempler på hjelpemidler som kan bidra til å øke livskvaliteten for den enkelte bruker og vedkommendes familie, og samtidig redusere ressursbehovet tilknyttet helse- og omsorgstjenester.

Denne utviklingen vil imidlertid kreve stor bevissthet, både om forvaltning av ressurser og de grunnleggende behovene for menneskelig og medmenneskelig kontakt, omsorg og hjelp. Det viktige her er individuell tilpassing, opplæring og tilrettelegging rundt den enkelte bruker.

Med vennlig hilsen

Lisbeth Normann
Forbundsleder

Mette Ramstad Dønåsen
Fagsjef

Kopi: